
CÁC VẤN ĐỀ KHÓ KHĂN VÀ BẤT CẬP Ở NÔNG THÔN HIỆN TẠI

--- oOo ---

Nông thôn Việt Nam vẫn còn nhiều điều bất cập so với thành thị. Sự cách biệt quá xa về thu nhập, mức sống, điều kiện học hành, điều kiện vệ sinh, khám chữa bệnh, đi lại và hưởng thụ văn hóa, thông tin, ... giữa thành thị và nông thôn làm một bộ phận nông dân đang có khuynh hướng rời bỏ ruộng đất, đổ xô lên thành thị gây nên những rối rắm, phức tạp trong quản lý nhà nước, làm gia tăng nạn thất nghiệp ở thành thị, tệ nạn xã hội và ô nhiễm môi trường. Những bất cập và khó khăn này, nói chung, làm hạn chế sự phát triển. Sơ bộ có thể liệt kê:

- ◆ Đất đai nông nghiệp ngày càng bị thu hẹp, sự gia tăng dân số vùng nông thôn vẫn còn quá cao. Trung bình diện tích dân cư nông thôn chiếm 4 - 6 % diện tích canh tác nông nghiệp.
- ◆ Đầu ra của nông sản không ổn định. Nông dân thiếu các thông tin kinh tế. Giá cả thị trường thường bấp bênh và gần như chưa có cơ quan nào có hướng dẫn cụ thể việc tổ chức sản xuất và tiêu thụ nông sản lâu dài cho nông dân.
- ◆ Hệ thống công trình hạ tầng và các cơ sở phục vụ nông thôn đang được xây dựng khá nhiều, tuy nhiên chưa đồng bộ, có nơi tập trung, có nơi phân tán với các qui mô khác nhau chưa hẳn tương ứng với nhu cầu và hiệu quả sử dụng. Chất lượng công trình thường là trung bình hoặc kém. Việc qui hoạch chưa rõ ràng và còn mang nhiều tính chủ quan.
- ◆ Nhà cửa nông thôn vẫn phát triển theo tính tự phát, không đồng đều và nhiều nơi còn mang tính tạm bợ. Việc nghiên cứu sản xuất vật liệu xây dựng nông thôn bền chắc và rẻ tiền chưa nhiều.
- ◆ Tỷ lệ dân cư nông thôn được cấp nước sạch đầy đủ chỉ chiếm khoảng 20% - 40%. Hầu hết vẫn sử dụng các nguồn nước mặt tự nhiên như ao, hồ, sông suối không qua xử lý hoặc các giếng khoan khơi, giếng cạn nhiễm độc chất, nhiễm sắt, ... đã ảnh hưởng đến sức khỏe, sức sản xuất của dân cư nông thôn.
- ◆ Ô nhiễm ở nông thôn tuy không cao như thành thị nhưng đang có các nguy cơ gia tăng. Việc thâm canh kèm theo sự sử dụng quá mức phân bón, thuốc trừ sâu, thuốc kích thích thực vật ... bữa bãi làm sụt giảm chất lượng nước, đất và các tài nguyên động thực vật. Sự khai thác, phá rừng bữa bãi làm gia tăng nguy cơ lũ lụt, hạn hán và ảnh hưởng nhiều hệ sinh thái khác nhau.
- ◆ Sự chênh lệch giàu nghèo trong nông thôn gia tăng, thất nghiệp nhiều, một số tệ nạn, an ninh nông thôn có khả năng phát triển, các tập quán văn hóa, quan hệ, ý thức trong cộng đồng đang là những thách thức lớn ở nông thôn.
- ◆ Trình độ của lực lượng sản xuất nông thôn còn thấp kém, đặc biệt là các vùng núi, vùng sâu ở Đồng bằng sông Cửu long. Số cán bộ hành chính và cán bộ kỹ thuật huyện, xã còn thiếu và chưa kịp cập nhật kiến thức cần thiết.